

zésbe lépnek már előre és igyekeznének ezeknek átadni a bérletet. Ha tényleg van vad és a terület általában megfelel a beléje helyezett várakozásnak, akkor az ilyen bérlő nem fogja sajnálni a bérösszeget és meg is tartja a bérletet évek hosszú során keresztül, *ha csak a község, telhetetlen kapzsiságtól vezetve, egy idő múlva fel nem emeli a kikiáltási árt, a mit — sajnos — igen sok helyütt megtesznek.* Rendszerint azt nyerik vele, hogy az eddigi bérlőjük ott hagyja őket, helyette jön egy másik, ki ugyan megadja a kívánt bérösszeget, de ennek fejében ki is pusztítja úgy a vadat, hogy a bérleti idő leteltével a vadászterület értékét úgyszólván teljesen elvesztette, mivel vad rajta alig van. (Ez az észszerű községi gazdálkodás!) Így megbosszulja magát a rövidlátó telhetetlenség és a község néha okul is — a saját kárán!

Még egyszer visszatérek a vadkereskedőkre, illetve azoknak az élővadászterületre vonatkozó hirdetéseire, melyekből látható, hogy milyen kecsegtető, fényes ajánlatokkal akarják a vadászközséget meghódítani.

Igy egy ismert ausztriai vadkereskedő hirdetésében többek között ez is áll: »Szarvasokért, őzekért, mezei nyulakért, fácánokért és foglyokért a legmagasabb árakat, körülbelül a vadarak kétszeresét fizetem és minden mennyiséget elfogadok. A mezei nyúl befogásához szükséges hálókat (körülbelül 3000 méter) a befogáshoz díjtalanul átengedem.« — Hozzáteszi még:

»Minden vadászattulajdonos, kinek érdekében áll bevételeit a vadászból fokozni, csak a vadnak élve való eladásával érheti azt el. A vadszállításhoz szükséges csomagolási szelvények kiváratra díjmentesen rendelkezésre bocsátatnak stb.«
»Felette keresettek: élő mezei nyulak, fácánok, foglyok, szarvasok, őzek stb.«

Egy másik csak röviden kijelenti hogy: »állandóan vásárol bármely fajú lőtt és élő vadnemeket stb.« (Ez a tisztelt úr pláne arról sem látszik tudomással birni, hogy Magyarországon vadászati törvény is létezik, mely bizonyos tilalmi időt határoz meg, melynek tartama alatt sem vadat venni, sem árusítani nem szabad!)

És ezeken kívül még nem egyet tudnék felhozni nemcsak honi, hanem külföldi hasonló tartalmú hirdetéseket. Most már még csak azt sem tartják szükségesnek, hogy az ismert kifogást — és ez igen fontos kifogás — kiírják, hogy t. i. *tenyésztés céljából* vásárolják az élővadat. Pedig ha ezeknek a kijelentéseknek csak háromnegyedrészre igazságon alapulna! — mikor tudvalévő dolog, hogy az a vadász, a ki élővadat meghonosítás végett vásárol, a legritkább esetben szerzi be szükségletét a vadkereskedőnél, hanem elismert jöhírű privát uradalmakhoz fordul. A mi pedig a tenyésztés céljából külföldre való szállítást illeti, hát ez a törvénynek egy nagy hibája, hogy azt egyáltalán ki nem mondja, hogy a tenyésztés céljából vadfogás csak akkor engedélyezett, ha a vadat itthon, Magyarországon használják fel tenyésztési célokra. Ez a hiány folytonos visszaélésre ad alkalmat, mivel feltételezem, hogy a törvénynek nem intenciója a külföldi vadtenyésztést a miénk rovására elősegíteni. Hogy e tekintetben Magyarország mennyire előnytelen helyzetben van a külfölddel szemben, némiképp bizonyítják az orsz. statisztikai hivatal közleményei is Magyarország élő és lelőtt vadkiviteléről és behozataláról. Különösen az a számarány, mely az élővad-kivitel és lelőtt vad-behozatal közt fennáll, bizonyítja ezt.

A ki ezeket átnézi és összeveti, azonkívül egy kevésbé figyelemmel kíséri a vadászati viszonyokat hazánkban, konstatálhatja, hogy a miket itt elmondottam, nem légből kapott állítások, nagyhangú frázisok, hanem csak a pusztá igazság, a tényállás, a mit tapasztalunk majd itt, majd amott — igen sok helyütt.

Úgy ezen, mint egyéb egészségtelen vadászati viszonyainkon változtatni kellene gyökeresen és nem nagy idő múlva; — hogy hogyan, mi módon lehetne ezt foganatosítani, arról talán alkalom adtán még ki fogom fejteni szerény véleményemet.

Ifj. Bartal Aurél.

Tudósítások.

T. Szerkesztőség! A folyó évi szeptember hó 15-iki szám »Tudósítások« rovatában az állítatik, hogy csak olyan ebet lehet kóbornak s ennél fogva elpusztíthatónak tekinteni, a mely kíséző nélkül tűnik föl s nem vadászeb.

Figyelemmel kísérem a vadászati ügyekben hozott felsőbb hatóságok elvi jelentőségű határozatait és tisztelettel jelezhetem, hogy a kir. Curia 1899. évi 12.479 számú határozata szerint az idegen vadászterületen futkozó eb, *ha az vadászeb volt is, kóbor ebnek tekintendő s ha kóborlása közben nyaklánczot, vagy szíjat viselt volna is, az 1883 évi XX. t.-cziikk 14. §-a szerint büntetlenül elpusztítható.*

Közügynek vélek szolgálatot tenni, a midőn erre a pontos határozatra a t. Szerkesztőség figyelmét felhívom és a határozat létezéséről értesítem.

Fabricsy Soma,
jegyző.

VEGYESEK.

Vadászati állapotok Romániában. Románia vadászati állapotairól a „*Bukarester Tagblatt*“ így ír: »Már néhány éve figyelemmel kísérjük azt a lelketlen irtó háborút, melyet az idegen professzionista vadászok vízi és tengeri madaraink ellen folytatnak. Kompetens forrásokból közölhetjük, hogy az idegen vadászok *Suliná*-ban ütötték föl tanyájukat s hetven emberrel a Duna deltája összes vízi madarainak kiirtására törekednek. Sajnos, hogy köznapi tüzeti érdek vezeti őket e pusztításban. Ugyanis a lelőtt vízi madarak tollait, a vöcskök prémjét a velők szerződött társulatnak adják el elárúsítás végett. A gémekeket, melyek azelőtt itt egész telepeket alkottak, a kócsagokkal együtt ma már úgyszólván teljesen kipusztították. Az államnak eddigéle nincs tudomása erről a dologról. Ezután valószínűleg meg fogja akadályozni minden lehető eszközzel ezt a madaraink kipusztítására irányult tüzelmet s szigorú ellenőrzéssel gátat vet az idegen vadászok lelkiismeretlenségeinek s felelősségre vonja mindazokat is, a kik e gyalázatos üzérkedésben az idegen vadászoknak segédkezet nyújtottak.

A legnagyobb agancs. Nemrégiben egy indián elejtett *Alaská*-ban, Kanada északi részén, egy óriás elenszarvast (*Alces*), a melynek agancsa a legnagyobb az egész világon ismert agancsok között. Aljától legfelső csúcsáig két méter; összesen 41 mellékág díszíti.

A *Deilephila nerii*, e ritka déli pillangó az idén Baján (Bács-Bodrog-megye) meglehetősen nagy számban jelent meg. Julius vége felé egy barátom újságolta, hogy náluk az oleander-bokról a cseléd valami nyolcz nagy zöld hernyót szedett le s összegázolta őket. Kérésemre, hogy ha még néhányat találnak, ne engedje elpusztítani, hanem küldje el nekem, mert nálunk ritkán előjövő déli faj, augusztus 12-én három hernyót küldött, melyek csakugyan a *Deilephila nerii* hernyói voltak. A hernyók közül a legnagyobb mintegy 130—140 mm., a legkisebb pedig csak körülbelül 70—80 mm. hosszú. A hernyók különböző fejlettségi fokából s aránylag nagy számából következtetve, való-

